

UN RECORREGUT PRIMAVERAL PEL COLLSACABRA

L'objectiu d'aquest itinerari és l'observació de l'esclat primaveral de la flora i la vegetació d'aquesta zona del Collsacabra.

Un exemplar de narcís al peu del cim de la Pastera, a la serra dels Llancers. Foto: Anna Borbonet

La serra dels Llancers s'estén amb una trencada successió de turons arrengrerats de ponent a llevant, les principals altituds dels quals oscil·len entre els 1260 i els 1280 m. El tram del coll dels Llancers cap a llevant, i fins a Sant Miquel de Castelló constitueix el límit nord del Collsacabra. El fil d'aquesta

El buixol a la serra dels Llancers, sota els faigs. Foto: Anna Borbonet

descripció segueix el corriol que, sortint de la collada de Bracons, flanqueja a mig aire la serra dels Llancers per la cara sud, fins al coll del mateix nom. A partir d'aquí, el corriol, ara ja en franca baixada, passa al costat obac de la serra, fins al castell de Sant Miquel d'en Bas o de Castelló, i s'endinsa pel grau del Castell fins al poble dels Hostalets d'en Bas.

En el punt de la cara de migdia de la serra dels Llancers, el faig (*Fagus sylvatica*) hi té el domini absolut i, en molts indrets, el sotabosc és format únicament per la fullaca seca. A la primavera, abans que apareguin les fulles tendres del faig, s'hi pot observar la florida d'una bonica colònia de narcisos. Es tracta del *Narcissus pseudonarcissus*, probablement de la subsp. *moschatus*, amb les seves flors penjants, d'un groc pàl·lid, gairebé blanc. També s'hi troba l'heura (*Hedera helix*), que només esdevé conspicua quan troba algun roure on enfilarse, ja que evita el faig sistemàticament. Hi ha també algunes altres plantes pròpies de la fageda pobra que, en aquest cas, ho és molt: algun exemplar d'arç blanc (*Crataegus monogyna*), alguna viola escadussera (*Viola sp.*) i també algun esbarzer (*Rubus ulmifolius*).

Després d'aquest flanqueig a mig aire, en el qual s'ha d'esquivar algun arbre caigut i alguna llosa de pedra, s'arriba al coll dels Llancers, una mena de clariana poblada de boixos (*Buxus sempervirens*) amb algunes moltes arrapades a la roca i herbes pròpies d'indrets amb poc sol. Des d'aquí es té una visió esbiaixada de la mateixa serra dels Llancers i, més cap a la dreta, de l'altiplà de Cabrera i del d'Aiats més cap al fons, amb els prats que els envolten. En un dia clar, el Montseny tanca el paisatge cap a l'horitzó amb la seva silueta retallada. Aquí, el camí es divideix i hi ha dues opcions: o bé continuar pel solell cap a Sant Pere de Falgars, o prendre el camí de l'esquerra que baixa suaument per la cara nord de la serra dels Llancers. Aquest és un camí obac, sovint força humit i relliscós, on tot seguit es

fa evident la presència abundant de boix en el sotabosc. A les torrenteres, però, s'hi poden veure ufanoses colònies de llengua de cérvol (*Phyllitis scolopendrium*) que, a la primavera, van acompanyades de la florida dels jolius (*Scilla lilio-hyacinthus*) amb les seves fulles brillants que cobreixen el vessant. També hi és representada l'agrella (*Oxalis acetosella*) i altres plantes de florida primerenca, com el buixol (*Anemone nemorosa*), la flor de cucut (*Primula veris*) i altres. De tant en tant, a l'esquerra, es poden veure els llancers, que donen nom a la serra, per on es feien baixar els troncs, quan l'explotació forestal de l'indret era activa. També hi ha dos o tres sortints que són excel·lents miradors sobre el Puigsacalm en primer terme, cap al Canigó nevad al fons, i la plana d'Olot, les muntanyes de l'alta Garrotxa i les serres del Corb i de Finestres més a la dreta. En atènyer la primera terrassa, cap a la dreta es veu l'església i les cases de Sant Pere de Falgars voltades de prats, on es cria bestiar, especialment boví, de gran prestigi a la comarca. El camí es fica per una ginebreda (*Juniperus communis*) amb bruguerola (*Calluna vulgaris*) molt ben establerta on, malgrat tot, es poden veure petits plançons de faig, potser indicadors de la transitorietat de la població de ginebres, que sembla haver aprofitat alguns prats abandonats per a establir-se. No trigarem gaire a entrar en un alzinar que és com l'avantsala del castell. Ara cal enfilar-se pels pocs graons que hi porten i deixar-se sorprendre per la immensitat que es domina des d'allà. El castell i l'ermita de Sant Miquel d'en Bas, que actualment són un refugi propietat del Centre Excursionista i Esportiu Gironí, normalment són tancats, de manera que caldrà conformar-se a veure'ls des de fora.

La baixada comença al portell que hi ha al costat del camí d'accés al castell. Aquí, el pas entre dues roques és molt estret i les roques són cobertes de molses, d'orella d'ós (*Ramonda myconi*) i de diverses espècies de falgueres rupícoles. La baixada, força sobtada, comença passant per una fageda amb boix que, així que va baixant, es converteix en un bosc caducifoli mixt i molt variat, amb abundant presència del trèmol (*Populus tremula*), la blada (*Acer opalus*),

Fageda a la cara de migdia de la serra dels Llancers.
Foto: Anna Borbonet

l'auró (*Acer campestre*) i d'altres espècies. La baixada és una mica llarga i, cap al final, amb un sotabosc força dens i variat, on abunda l'evònim (*Evonymus europaeus*) i les grans falgueres a les torrenteres, es percep l'abundant presència de llores (*Laurus nobilis*) perquè se'n sent la flaire. Finalment, a través d'un altre alzinar molt dens, i per tant amb sotabosc molt pobre, s'arriba a les terres de conreu del fons de la plana d'en Bas i al poble pintoresc dels Hostalets.

Montserrat Llorens i Llonch

La Formatgeria

Bar Restaurant

N Ctra. de Tc a Olot, Km 24 **I**

CUINA CASOLANA 08569 Cantonigròs
(Osona-Barcelona)
Tel. 93 852 50 69

CARNISSERIA - TOCINERIA

Montserrat Colomer - CAN CAREDA

Elaboració pròpia

C. Major, 99 - Sta. Maria de Corco - l'Esquirol
Tel. 93 856 81 18